

Riktlinjer för granskning

Datum:
2026-09-30

Diarienummer:
36-2140/2026

Handläggare:
Anna Hedenström

Riktlinjer för granskning av forskningsbidragsansökningar vid SGU

I detta dokument presenteras riktlinjer för granskningar av ansökningar om SGU:s forskningsbidrag. Detta underlag ska användas för att försäkra att granskningarna sker efter samma kriterier.

SGU:s uppdrag och en sammanfattning av urvalsprocessen

Sveriges geologiska undersökning, SGU, är en myndighet under Klimat- och näringslivsdepartementet. Sedan 1990-talet har SGU ett anslag, idag på nästan 6 Mkr per år, för att stödja riktad grundforskning och tillämpad forskning inom geovetenskap. Målet är att systematiskt stärka den geovetenskapliga expertisen och kunskapen i Sverige, och på så sätt säkra SGU:s kapacitet att tillhandahålla samhället med geovetenskaplig information. Forskningen som finansieras ska hålla hög standard gällande kvalitet och, på lång sikt, bidra med information som är relevant för ett modernt samhälle. Varje ansökan granskas därför av sakkunniga experter, från SGU samt av, för SGU, externa experter. Dessa kan till exempel komma från ett universitet eller en forskningsinstitution i Sverige eller utomlands. Ansökan får skrivas på svenska, men då externa experter kan komma från utlandet uppmuntras att ansökan är skriven på engelska. Externa granskare har en skriftlig överenskommelse med SGU, som bland annat reglerar bestämmelser kring tystnadsplikt och jäv. De individuella granskningarna läggs samman och resultaten diskuteras av en beredningsgrupp bestående av samtliga eller en grupp av granskarna, varpå ansökningarna rankas efter de kommentarer och det betyg de erhållit under granskningen. FoU-samordnare och medarbetare på SGU föreslår generaldirektör utifrån beredningsgruppens rankningslista vilka projekt som ska finansieras med tanke på tillgänglighet i budget. Utifrån detta förslag så fattar SGU:s generaldirektör det slutgiltiga beslutet om vilka projektförslag som ska erhålla finansiering. SGU:s FoU-medarbetare ser till att ansöknings- och granskningsprocessen samt finansiering, genomförande och projektuppföljning genomförs på ett korrekt sätt.

Formuläret för granskning och utvärdering

Granskare av projektförslag får en blankett med förutfyllda kriterier för granskning på vilken granskarens bedömning och betyg ska antecknas. Dessa anteckningar ska avse att lyfta fram ansökningens styrkor och svagheter, och utgör grunden för fortsatta diskussioner i beredningsgruppen. Det är viktigt att granskarens anteckningar reflekterar personens egen kunskap och erfarenhet utan påverkan från andra, varför granskaren inte får diskutera ansökan med eller rådfråga andra sakkunniga utan medgivande från SGU. Tillsammans med beslut om avslag eller finansiering så erhåller den sökande det utlåtande som låg till grund för beslutet, innefattande granskarnas kommentarer från såväl den individuella granskningen som diskussionerna vid beredningsmötet.

Kriterierna för utvärdering av projekt

En ansökan om SGU:s forskningsbidrag har obligatoriska delar vilka listas nedan. Delarna som bedöms av granskarna, riktlinjer för bedömning samt den 7-gradiga betygsskalan som används beskrivs i följande sektioner i detta dokument.

Obligatoriska dokument/sektioner

Följande dokument och sektioner är obligatoriska för varje sökande:

- ✓ Sammanfattande ansökningsblankett via ansökningssystemet
- ✓ Projektbeskrivning, inkluderande sammanfattning på svenska och engelska, tidsplan, riskanalys, kommunikationsplan, budget.
- ✓ Sökandes CV (minimum) inkluderande lista på sökandens relevanta publikationer och meriter.
- ✓ Medfinansiering och andra bidrag till ansökan ska beskrivas.

1. Vetenskaplig relevans och kvalitet

Följande aspekter och kriterier ska beaktas inom denna kategori:

- Är ansökan inom ramen för utlysningen?
- Definierar projektförslaget en ny, intressant vetenskaplig fråga/område?
- Har projektförslaget en potential att öka kunskapen väsentligen inom sitt område?
- Har förslaget som syfte att fylla i större kunskapsgap?
- Är projektbeskrivningen tillräckligt motiverad och detaljerad samt av tillräckligt god kvalitet för att skapa förståelse för hur sökanden ämnar undersöka och fylla kunskapsgapen?
- Beskriver ansökan relationen till den nyaste utvecklingen och kunskapen ("state-of-the art") inom området?
- Om tillämpligt; är förslaget av utveckling av ny teknologi eller metodologi av hög vetenskaplig relevans?

2. Vetenskaplig kompetens

Utvärderingen ska främst täcka den sökandes meriter och dennes möjligheter att genomföra och slutföra projektet. Utvärdering av eventuella medsökandes kompletterande expertis ska ingå i utvärderingen av projektets genomförande och metodologi. Följande aspekter och kriterier ska beaktas inom denna kategori:

- Hur förhåller sig den sökandes vetenskapliga kompetens till föreslaget forskningsområde?
- Hur väl kvalificerad är den sökande att driva projektet?

- Är den sökandes vetenskapliga produktivitet (artiklar, projekt, påverkan på området, etc.) och andra meriter relevanta? Tyngdpunkt ska ligga på aktiviteter genomförda i närtid, eller, för projektet relevanta aktiviteter, och deras kvalitet.
- Om möjligt, har den sökande visat förmågan att genomföra projekt enligt tidplan?

3. Metoder

Följande aspekter och kriterier ska beaktas inom denna kategori:

- Finns relevant utrustning, infrastruktur och/eller andra resurser på plats för att genomföra projektet, eller angreppssätt beskrivet för att erhålla tillgång till dessa?
- Genomförbarhet och tillräcklighet för föreslagna vetenskapliga metoder?
- Finns en konkret och realistisk plan för vetenskapliga (del)leveranser?
- Sett utifrån sin helhet, har sökanden i kombination med ev. medsökanden eller projektgruppen tillräcklig kompetens att utföra föreslagen forskning?
- Är det föreslagna samarbetet av relevans för projektet?

4. Genomförbarhet, tidsplan och budget

För att i största möjliga mån försäkra genomförbarhet och tidsenliga leveranser så ska följande aspekter och kriterier beaktas inom denna kategori:

- Finns en konkret och realistisk arbetsplan med tydlig tidsplanering för deltagarnas tidsuppdelning, t.ex. tid i fält, laboratoriearbete, rapportskrivning, mm.
- Tydlig budget per år och arbetsmoment som visar projektkostnader och den planerade användningen av finansiering.
- Riskanalys med förslag till förmildring eller eliminering av kända risker som kan störa projektplanen.
- Finns det tillräckligt med resurser för att genomföra projektet?
- Om det finns andra källor av finansiering indikerat, finns deras användning av dessa medel beskriven tillsammans med statusen (erhållet/ansökt) för denna finansiering? Om medlen enbart är ansökta, finns alternativ och/eller riskanalys om dessa inbegriper moment som behövs för detta projekt och inte godkänns?

Information rörande den tid som den sökande och eventuella övriga projektmedlemmar ska arbeta i projektet ska indikeras någonstans i planen, även om finansiering ej söks för löner. Detta är för att kunna bedöma genomförbarheten i förhållande till projektets tidsram.

5. Kommunikation

SGU ser stor nytta med att kommunikation av resultat inkluderar samhällsorienterad information utöver vetenskapliga publikationer. Projektet ska därför inkludera en detaljerad plan som, förutom kollegialt granskad vetenskaplig publicering, även syftar till att nå ut med resultat till allmänheten och/eller intressenter, eller främja dialog och öppenhet mellan allmänhet/intressenter och forskare. Därför ska följande aspekter och kriterier beaktas:

- Hur väl omhändertar plan för vetenskapliga publikationer resultaten från projektet?
- Finns det en plan för en vid dissemination av projektresultat för att förhöja förståelsen för vald forskning, vetenskapen och/eller teknologin i enighet med SGU:s syfte med kommunikationen?
- Hur väl behov och mål med kommunikationen motiveras i förhållande till forskningen.
- Målgruppen/-ernas relevans utifrån identifierat behov av kommunikation.

- Är vald metod på en för projektet passande nivå angående involvering av och/eller interaktivitet med målgrupp(er)?
- Finns det tillräckligt med resurser/kompetenser för att genomföra kommunikationsplanen?

6. Samhällsrelevans

Relevans och värde för samhället utvärderas i denna kategori. Detta inkluderar relevans i förhållande till de forskningsområden som är identifierade i utlysningstexten.

- Finns det nationell förankring med projektet?
- Finns det uppenbara samhällsnyttor i projektet och är dessa väl beskrivna?
- Hur väl sammanstämmer projektet med de i utlysningstexten identifierade utmaningarna?
- Finns det idéer beskrivna kring implementering av projektresultat?

Betygsskalan

Följande 7-gradiga betygsskala används vid bedömning av de olika kategorierna ovan:

7. **Enastående** – Exceptionellt stark ansökan med försumbara svagheter.
6. **Utmärkt** – Mycket stark ansökan med försumbara svagheter.
5. **Mycket bra till utmärkt** – Mycket stark ansökan med mindre svagheter.
4. **Mycket bra** – Stark ansökan med mindre svagheter.
3. **Bra** – Vissa styrkor men också vissa svagheter.
2. **Svag** – Några styrkor men åtminstone en större svaghet eller ett flertal mindre svagheter.
1. **Dålig** – Mycket få styrkor med otydligheter och/eller ett flertal större svagheter.

Definitioner av forskning

Följande definitioner har använts:

Tillämpad forskning – forskning som bedrivs för att skapa ny kunskap riktad mot ett specifikt mål eller praktisk användning.

Riktad grundforskning – forskning som utförs med en förväntning att resultaten kommer att skapa en bred kunskapsbas som kan användas som bakgrund till lösningen på ett känt eller i framtiden förväntad utmaning eller problem.

Grundforskning – forskning utförd för att öka kunskapen om fundamentala principer utan känd praktisk tillämpning. SGU har inget mandat att stödja grundforskning enligt denna definition.